

Examen HAVO 2009

tijdvak 1
vrijdag 29 mei
13.30 - 16.00 uur

Turks

tevens oud programma

Turks 1,2

Bij dit examen hoort een bijlage.

Dit examen bestaat uit 42 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 49 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd.

Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 10 yaşında yazmaya başladım, bir yıl herkesten gizledim

- 1p 1 Waarom heeft Hilal Dikmen haar roman niet in één keer af kunnen krijgen?
- Sommige vriendinnen van Hilal Dikmen vonden het maar niks dat ze een boek aan het schrijven was.
- 1p 2 Citeer de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin waarin staat wat ze daarover zeiden.
- Ze vergelijkt haar werk met de Harry Potter boeken.
- 1p 3 In welk opzicht vindt Hilal Dikmen dat haar karakters anders zijn dan die in de wereld van Harry Potter?
- 1p 4 Aşağıdakilerden hangisi Hilal Dikmen'in yazdığı konular hakkında doğrudur?
- A Denemelerinde çevresinde oluşan durumları da işliyor.
B Denemelerinde hüzünlü durumlardan da örnekler sergiliyor.
C Romanında gerçekten yaşanmış bir olayı anlatıyor.
D Romanında her insanın yaşayabileceği bir durumu yansıtıyor.
- 1p 5 Hilal Dikmen yazı yazma konusunda ne diyor?
- Kitap yazmanın
- A dil kullanımını daha bilinçli hale getirdiğini söylüyor.
B duygularını oldukça olumlu etkilediğini belirtiyor.
C kendisine kişilik kazandırdığını söylüyor.
D kendisini daha çok tanınır hale getirdiğine inanıyor.

Tekst 2 Denizli'nin doğa ve tarih hazineleri...

- 1p 6 1. paragraftaki "Anadolu Kaplanları" sözcüğü hangi anlamda kullanılmıştır?
- A Anadolu'yu fethedenler anlamında
B Anadolu'yu kurtaranlar anlamında
C Sanayi alanındaki gelişmeler anlamında
D Üretim alanındaki girişkenlik anlamında
- 1p 7 1. paragrafa göre ekonomideki başarının ölçüsü nedir?
- A Deneyimli işverenlere sahip olma
B Yapılan ihracatlar
C Yapılan ithalatlar
D Zengin doğa ve tarihi hazinelere sahip olma
- 2p 8 Noem drie sectoren waarin Denizli succesvol is.
Je mag in het Turks antwoorden.

- 1p 9 Over welk vreemd “natuurverschijnsel” wordt in alinea 7 gesproken?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 10 Pamukkale’yi benzerlerinden ayıran en önemli özelliği nedir?
A Travertenlerin etkileyici görünümüyle geniş bir alana yayılıyor olması
B Travertenlerin etrafında fazla sayıda otellerin bulunmaması
C Travertenlerin etrafında onlara zarar verebilecek diğer unsurların bulunmaması
D Yöredeki olumsuzluklardan dolayı travertenlerin beyazlığını kaybetmiş olması
- 1p 11 Günümüzde tarihi bir kent olarak tanınan Hierapolis kentinin burada kurulmasının sebebi neydi?
A Bir çok hastalığa iyi gelen şifalı suların bulunması
B Bölgede Hıristiyan halkların yaşıyor olması
C Kentin kültürel açıdan gelecek vadetmesi
D Kentin stratejik özelliğe sahip olması
- 1p 12 18. paragraf ile 19. paragraflarda dikkat çeken çelişki aşağıdakilerden hangisidir?
A Gelen turist sayısının artması
B Gelen turist sayısının azalması
C İnşa edilen otellerin ortadan kaldırılması
D Yapımı durdurulan otellerin inşaatının bitirilmesi
- 1p 13 Wat heeft men gedaan om te zorgen dat de originele witte kleur van de kalksteenterrassen behouden is gebleven?
Citeer de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin die hierover relevante informatie geeft.

Tekst 3 Plastik 100 yaşında

- 1p 14 Naylon çorap kim tarafından icat edildi?
A James Swinburne
B Leo Baekeland
C Wallace Hume Carothers
- 1p 15 Hangi maddenin eksikliği plastik üretimini güçleştirir?
A kömür
B krom
C petrol
D toprak

- 2p **16** Welke van onderstaande beweringen met betrekking tot plastic zijn volgens de tekst juist en welke zijn onjuist?
- 1 Het houdt warmte vast.
 - 2 Het is slijtagegevoelig.
 - 3 Het kan bewerkt worden.
 - 4 Het smelt als het enigszins opgewarmd wordt.
- Noteer het nummer van elke bewering gevolgd door "juist" of "onjuist".
- 1p **17** Wat hoopt autofabrikant Hyundai met het vervaardigen van auto's met plastic bumpers en motorkappen te bereiken?

Tekst 4 Anne-babası gibi polis olacaktı

Kies bij iedere open plek in de tekst het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.

- 1p **18**
- A halkın
 - B medyanın
 - C moda dünyasının
 - D müzik dünyasının
- 1p **19**
- A empati
 - B hayal
 - C planlar
- 1p **20**
- A kültürlü
 - B şanslı
 - C terbiyeli
 - D yetenekli
- 1p **21**
- A gazeteci
 - B oyuncu
 - C öğretmen
 - D polis
 - E psikolog
- 1p **22**
- A büyük bir evde
 - B erkeklerle
 - C kız olarak
 - D sakin bir ortamda

1p 23

- A dokümanter
- B seçmeli
- C Türk
- D yabancı

1p 24

- A değerlendirilmediğinde
- B hazırlanmadığında
- C olmadığında

1p 25

- A gerçekçi geldi
- B heyecanlıydım
- C yabancı geldi
- D yalnızdım

Tekst 5 Amca, dayı, baba, tüm Türkler akraba!..

1p 26

Bu yazıda, yazar Türkiye'ye duyduğu özlemi aşağıdaki hangi alıntıyla ifade etmektedir?

- A Ne var ki, aradan kırk yıl geçmesine rağmen biz yine...(1. paragraf)
- B Bu sene "paranın katili yaz tatilini" geçirmek üzere... (2. paragraf)
- C Hava güzel, insanlar sevecen, sokaklar ve caddeler sanki ülkede... (3. paragraf)
- D Kırk dakikalık yolculuk boyunca Ankaralı hemşerilerimin...(7. paragraf)

1p 27

Yazar hangi paragraflardaki özel ifadelerle yapılan fazla harcamaları vurgulamaktadır?

- A 1. ve 8. paragraflarda
- B 2. ve 9. paragraflarda
- C 3. ve 7. paragraflarda
- D 4. ve 6. paragraflarda

2p 28

Welke van de onderstaande uitdrukkingen en betekenissen horen bij elkaar?

Uitdrukking:

- a Çil yavrusu gibi dağılmak (alinea 1)
- b Kolaçan etmek (alinea 3)
- c Neme lazım (alinea 1)

Betekenis:

- 1 Başkası beni ilgilendirmez
- 2 Etrafı gezmek, seyretmek
- 3 Türkiye'nin her yöresine gitmek

Doe het zo:

- a
- b
- c

- 1p 29 Aşağıdakilerden hangisi yapılan telefon görüşmelerinde konuşulan konulardan **değildir**?
- A Ankara'ya ulaştığını haber vermek
 - B Herhangi bir yüksek öğretim kurumuna girememek
 - C Kurbanlık koyunları pazarlayamamak
 - D Parasızlıktan dert yanmak
 - E Sürekli pahalılaştan hayattan yakınmak

Dit artikel is uit de volgende elementen opgebouwd.

- 1 Beschrijving van de aankomst in Ankara
- 2 De voortdurende heimwee van de Turkse migrant in Duitsland
- 3 Kleurrijke ervaringen in de hoofdstad
- 4 Observaties over verschillen tussen Duitsland en Turkije
- 5 Uitwerking van de titel

- 1p 30 Kies uit onderstaande alternatieven de juiste volgorde van de elementen.
- A 1-2-3-4-5
 - B 2-1-3-5-4
 - C 3-1-4-2-5
 - D 4-1-3-5-2

De schrijver verklaart in dit artikel heel duidelijk zijn gevoelens over de sociale omgang in Duitsland.

- 1p 31 Citeer de eerste twee en de laatste twee woorden van het betreffende citaat.

Tekst 6 Sınav, çocukta şekeri tetikliyor

- In het artikel worden meerdere oorzaken van diabetes bij kinderen genoemd.
- 2p 32 Noem vier van deze oorzaken.
Je moet in het Turks antwoorden.
- 2p 33 Noem vier symptomen van suikerziekte bij kinderen.
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 34 5. paragrafın içeriği aşağıdaki terimlerden hangisiyle ifade edilebilir?
- A öneri
 - B önyargı
 - C tespit
- 1p 35 Önerilen tavsiyelere uymada eğitim durumunun önemli rol oynadığı hangi paragrafta söylenmektedir?
- A 1. paragrafta
 - B 3. paragrafta
 - C 5. paragrafta
 - D 7. paragrafta

- 1p 36 Bu yazının başlığının doğruluğu hangi paragrafta ortaya konulmaktadır?
A 1. paragrafta
B 2. paragrafta
C 3. paragrafta
D 4. paragrafta

Tekst 7 Ağaç dostu kağıt

- In de tekst zijn de tussenkopjes weggelaten.
- 2p 37 Welk tussenkopje hoort bij welke alinea?
a Çözümüne doğru yol alınıyor
b Hiçbir şey mükemmel değil
c Yeni çözümler bulma arayışı
d Yeni sürecin olumlu yönleri

Neem het nummer over op je antwoordblad en schrijf de letter van het juiste tussenkopje erachter.

Doe het zo:

- 1
- 2
- 3
- 4

Tekst 8 Yurtdışında dil eğitimi

- Je wilt graag na je studie naar het buitenland om Engels te leren.
- 1p 38 Welke twee landen zijn in dit opzicht relatief het goedkoopst?

Tekst 9 Bonobo

- 1p 39 Metinde Bonobolar ile ilgili ortaya konan ana fikir nedir?
Bonoboların
A Diğer şempanzelerle benzer ve farklı yönlerini açıklamak
B İnsanlarla hem benzerliklerini hem de farklılıklarını belirtmek
C Kendi soylarını nasıl türettikleriyle ilgili bilgi vermek
D Sosyal yapısını büyüteç altında sergilemek

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

Tekst 10 Aile hekimliđi

- 1p 40 Aşağıdaki düşüncelerden hangi(si)(leri) Türk Tabipler Birliđi Merkez Konseyi üyesi Erkan Kapaklı'ya aittir?
- 1 Aile hekimliği, Avrupa'daki sistemi Türkiye'de de geniş kitlelere ulaştırabilecek durumdadır.
 - 2 Aile hekimliği, Genel Sağlık Sigortası'ndan finanse ediliyor.
 - 3 Aile hekimliği, kırsal kesimlere ulaşamayacak, buralara hizmet vermekten yoksun kalacaktır.
 - 4 Aile hekimliği sistemi, birinci basamaktaki sağlık yardımının özelleştirilmesinden başka bir şey değildir.
 - 5 Aile hekimliği sistemi hastanelerdeki kalabalıktan dolayı oluşan sıkıntıyı yok edecektir.
- A Yalnız 1 ve 2.
B Yalnız 2 ve 3.
C Yalnız 3 ve 4.
D Yalnız 4 ve 5.
E Yalnız 1.
F Yalnız 4.

Tekst 11 Google, nereden para kazanıyor?

- 1p 41 Başlıkta sorulan soruya hangi alıntı yoluyla yanıt veriliyor?
- A Google Türkiye ... çalıştıklarını bildirdi. (2. paragraf)
B Google'ın dünyadaki ... geldiklerini vurguladı. (4. paragraf)
C Google'da arama ... sağladığını kaydetti. (6. paragraf)
D Google için ... olduğunu vurguladı. (12. paragraf)
E "Google'da daima ... duyuyorlar" dedi. (13. paragraf)

Lees bij de volgende opgave eerst de vraag voordat je de bijbehorende tekst raadpleegt.

Tekst 12 Türkiye'nin en iyi 10 kültür merkezi

Je bent geïnteresseerd in eigentijdse én internationale culturele activiteiten. Je zoekt in de lijst naar cultuurcentra waar beide activiteiten georganiseerd worden.

- 2p 42 Welke drie centra bieden de culturele activiteiten aan waar jouw interesse naar uitgaat?

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.